

Vijf sterfgevallen en duizenden liters melkverlies door blauwtong op melkveebedrijf

Reportage

Het melkveebedrijf van de familie D'Hooghe in Sint-Niklaas meet de schade op na een blauwtongbesmetting. Met vijf sterfgevallen, duizenden liters melkverlies en voorlopig zes vroegtijdig afgevoerde melkkoeien is die niet mals. “Er zijn ook kalveren te vroeg geboren en de opstart van afgekalfde koeien is verstoord. Daarnaast verwachten we ook verwerpingen. We gaan nog een jaar of meer schade ondervinden”, vertelde melkveehouder Pieter D’Hooghe aan Lode Ceyskens, die donderdag een getroffen schapen- en melkveebedrijf bezocht. De Boerenbondvoorzitter hield er een pleidooi voor een verplichte vaccinatiecampagne vanaf volgend jaar.

12 SEPTEMBER 2024

Jerom Rozendaal

Lees meer over:

[blauwtong](#)

[melkvee](#)

“Wij zijn voorstander van een verplichte vaccinatie voor rundvee vanaf volgend jaar”, vertelt Boerenbond-voorzitter Lode Ceyskens op het melkveebedrijf van de familie D’Hooghe in Sint-Niklaas. Ceyskens bezocht donderdag een West-Vlaamse schapenhouderij en en het Oost-Vlaamse melkveebedrijf om met eigen ogen de impact van het blauwtongvirus op veebedrijven te aanschouwen. Het aantal veehouderijen dat getroffen wordt door het virus is sterk gestegen sinds half juli en het aantal besmettingshaarden wordt momenteel op meer dan 4.000 geschat.

Hoewel er vooral aandacht is voor de gevolgen in de schapenhouderij, waar veel dode dieren te betreuren zijn, wordt ook de melkveehouderij sterk getroffen. Bij de familie D’Hooghe werd begin augustus de diagnose blauwtong gesteld. “De melkproductie liep sterk terug en sommige koeien krijgen het erg moeilijk”, vertelt Pieter (35) die het bedrijf runt samen met zijn vader Luc.

Op enkele weken tijd gingen er vijf dieren dood aan het virus, terwijl er zes koeien vroegtijdig afgevoerd werden omdat zij een enorme terugval in de melkproductie kenden en herstel onwaarschijnlijk leek. “Sommige dieren hebben er geen last van, terwijl andere juist ernstige ziekteverschijnselen kennen”, vertelt Pieter. Hij schat de gemiddelde productieterugval op het bedrijf op 10 à 15 procent. “Op enkele dagen tijd viel de productie per driedaagse melkophaling terug van 13.000 naar 11.000 liter. In augustus hebben we zo’n 17.000 liter melk verloren.”

Indirecte impact over jaar of meer

Medio september liggen er nog wel een aantal zieke dieren in de strobox vooraan de stal waar ook de afkalfende dieren zich ophouden, maar is het ergste voorbij. “De gemiddelde productie per dier begint weer te normaliseren, maar door de uitval door dode en vroegtijdig afgevoerde koeien ligt

onze productie wel op een lager niveau”, vertelt D’Hooghe. Hij heeft ook nog zorgen over de indirecte schade. “Koeien kalveren tot een week eerder af. Daardoor komt het kalf zwakker ter wereld, maar start de koe ook slechter aan haar lactatie. Zoiets blijf je de hele lactatie voelen.” Ook de vruchtbaarheid is iets wat hij in de gaten houdt. “Sommige dieren maken met 40 graden hevige koorts. Dat doet iets met de vruchtbaarheid of kan bijvoorbeeld embryonale afwijkingen tot gevolg hebben”, vertelt D’Hooghe. Volgens hem zijn het vooral oudere dieren die de meeste last ondervinden en in eerste instantie hevige koorts maken, maar later ook klauwproblemen ervaren. “De meeste problemen, zowel qua sterfte en productie-uitval deed zich voor bij derde, vierde of vijfde kalfsvaarzen. Het jongvee heeft weinig last gehad.”

Opstallen tegen knutten

Lode Ceyskens werd op zijn bedrijfsbezoek begeleid door Boerenbond-ondervoorzitter Lut D’Hondt die in Maldegem 170 koeien melkt. Ook de veestapel van D’Hondt werd getroffen door het blauwtongvirus. Hoewel het geen sterfgevallen tot gevolg had op haar bedrijf, heeft ook zij de melkproductie met zo’n 10 procent zien dalen. “Ook bij ons zijn er vroegtijdig geboren kalveren en hebben we problemen bij de opstart van de lactatie”, noemt ze wat gelijkenissen tussen de bedrijven.

Nadat de eerste signalen van blauwtongbesmetting zich voordeden op haar bedrijf, heeft D’Hondt haar veestapel van de weide naar de geventileerde stal gehaald. Dit is één van de weinige preventieve maatregelen, naast vaccinatie, die toegepast kunnen worden. “Knutten houden niet van luchtverplaatsingen”, gaf DGZ eerder in een artikel in VILT mee.

Pieter D’Hooghe heeft ook kortstondig overwogen zijn koeien op te stallen, maar is hier toch op teruggekomen. “Dat zou namelijk betekenen dat wij onze weidepremie bij FrieslandCampina zouden verliezen. Maar had ik geweten dat de schade zo groot zou zijn, had ik niet getwijfeld.” Een andere les die hij naar eigen zeggen getrokken heeft: “volgend jaar gaan wij onze koeien zeker vaccineren”.

Verplichte vaccinatie vanaf 2025

De reden dat hij dit jaar niet gevaccineerd heeft, is mede omdat hij de gevolgen van het virus onderschat heeft. “Daarbij kon de dierenarts ook niet eenduidig adviseren om te vaccineren en toen we eenmaal wilden vaccineren, was het vaccin niet beschikbaar.” Nadat het eerste vaccin tegen blauwtongvirus serotype 3 medio mei goedgekeurd was in België, duurde het tot juli voordat inmiddels drie verschillende vaccins beschikbaar waren.

“Runderen moeten twee keer gevaccineerd worden en pas zo’n zes weken na het eerste vaccin, hebben ze enige weerstand”, verklaart D’Hooghe waarom hij inschatte dat in zijn geval het vaccin weinig zou uithalen.

“Dit jaar was het vaccin te laat beschikbaar”, concludeert ook Lode Ceysens. Boerenbond schat dat slechts zeven procent van de rundveestapel op dit moment gevaccineerd is in Vlaanderen. “Omdat we verwachten dat het virus ook volgend jaar nog verder zal circuleren en we onze veehouders willen behoeden voor nog meer schade, zijn we voorstander van een verplichte vaccinatie voor runderen en schapen in het voorjaar van 2025”, klinkt het. Om deze vaccinatiecampagne zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, is het volgens Boerenbond nodig dat de federale overheid de vaccinatie zo veel mogelijk faciliteert. “Zo kunnen de vaccinatiekosten verminderd worden door tussenkomsten en een groepsaankoop. Er moeten ook garanties komen voor een tijdige en vlotte beschikbaarheid van veilige vaccins.” Daarbij zou ook de werkzaamheid van de huidige vaccins onder de loep genomen worden. Ook bij gevaccineerde dieren kan het virus namelijk ernstige symptomen tot gevolg hebben.

"Europese crisisreserve aanspreken"

Wat betreft de geleden economische schade dit jaar vraagt Boerenbond aan federaal minister van Landbouw David Clarinval (MR) om de Europese crisisreserve te activeren en pleit hij bij de overheidsdienst Financiën dat getroffen bedrijven in de belastingforfait een extra aftrekpost voor de verliezen door blauwtong kunnen inbrengen. De Europese crisisreserve betreft een potje van 400 miljoen euro waar volgens Boerenbond ook boeren met schade door het natte voorjaar beroep op zouden moeten kunnen doen. “Dat is natuurlijk mooi meegenomen, maar deze reserve volstaat niet om de verliezen op individuele bedrijven volledig af te dekken”, vertelt Lut D’Hondt.

Volgens een zeer voorzichtige analyse ligt de directe financiële schade bij de familie D’Hooghe op 18.500 euro. “Vijftig cent per liter minder melk (0,5€x17.000) en 2.000 euro voor de melkkoeien die de sterfgevallen vervangen (5x2.000)”, legt Pieter de snelle en onvolledige rekensom uit.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra